

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija Lir 17.000
Letna inozemstvo » 25.000
Letna inozemstvo, USA dol. 30
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXXIII. - Štev. 34 (1667)

Gorica - četrtek, 27. avgusta 1981 - Trst

Posamezna številka Lir 400

Trije škofje - borci za svobodo Cerkev

Takoj, ko je Kristus prišel na svet, se je srečal z diktatorjem Herodom. Kmalu po rojstvu je namreč kralj Herod dal pomoriti v Belehemu in okolici vse dečke izpod dveh let v upanju, da bo umoril tudi dete Jezusa. Tako poroča evangelist Luka, Tiran Herod se je zbal Jezusovega »klerikalizma«.

V času javnega učenja se je Kristus spoprijel z drugimi totalitarci in sicer s farizeji. Tudi ti so se zbal za svojo oblast. »Če ga tako pustimo, bodo vsi verovali vanj, in prišli bodo Rimljani ter končali naše mesto in naš narod« (Jan 11). Zopet strah pred »klerikalizmom« tistega, ki je dejal: »Moje kraljestvo ni od tega sveta.«

Isti učenik je pa rekel učencem: »Če so preganjali mene, bodo tudi vas. Saj učenec ni nad učitelja.« Nič čudnega zato, če se je tudi Kristus Cerkev v zgodovini znašla kot predmet sličnih očitkov od strani raznih diktatorjev in totalitarnih režimov od začetka do naših dni. Nič čudnega, če tudi slovenski Cerkev očita jo in so ji očitali »klerikalizem«. Nič čudnega, če v Nabrežini trgajo letake ob procesiji sv. Roka in mečejo kamne med gledalce ob predvajanju filma o sv. Frančišku. Ljudi z diktatorskimi in totalitarnimi težnjami je bilo med nami vedno in jih je tudi danes.

Toda prav tako je res, da smo imeli vedno tudi borce za svobodo Cerkev in za njeno neodvisnost od režimov v celi njeni dvatisočletni zgodovini. Predolgo bi bilo navajati dogodke iz davnine. Opozoriti bi hotel le na tri takšne cerkvene može iz zgodovine goriške nadškofije.

NADSKOF EDLING

Prvi je nadškof grof Edling. Bil je drugi goriški nadškof in je nasledil nadškofa Attemsa leta 1774. Tedaj je v Avstriji vladal cesar Jožef II., ki se je v svojem prosvetljenjskem duhu lotil vsega, posebno še Cerkev in njenih ustanov. Mnogi škofje v Avstriji so k njegovemu početju molčali ali ga celo podpirali. Ne tako goriški Edling. Dr. Rudi Klincec piše v svoji knjigi »Zgodovina goriške nadškofije«:

Goriški nadškof Rudolf grof Edling je odločno zavračal verske novotarije Jožefa II. Proti cesarski prepovedi se je v verskih zadevah obračal naravnost na papeža. Zaradi takega svojega ravnanja je bil poklican na Dunaj, kjer je dobil hud ukor. Kmalu nato pa je cesar zahteval, naj odstopi. Papež sprva ni hotel sprejeti njegove odpovedi. Zato je prišel z Dunaja nov ukaz, naj se škof nemudoma odpove svoji nadškofiji. Istočasno so mu zaplenili imetje. Škof se je zatekel v Rim. Toda na pritisk cesarskega zastopnika v Rimu kardinala Herzana je končno podpisal odpoved, ki jo je papež Pij VI. pod silo razmer sprejel dne 8. avgusta 1784. Deset let je Edling vodil goriško nadškofijo.

Dunajski dvor pa ni hotel, da Edling ostane v Rimu. Zato so toliko pritiskali na škofa in papeža, da je Edling zapustil Rim in odšel v pregnanstvo v mesto Lodi v Lombardiji, tedaj majhno mesto, daleč od sveta. Tu je živel do 8. decembra 1803, ko je umrl. Šele po zadnji vojni so njegove kosti prepeljali v Gorico, kjer je sedaj pokopan v stolni cerkvi. Na njegovem grobu piše: »Dilexit iustitiam«. Ljubil je pravico. Bolj bi odgovarjalo: Ljubil je svobodo in neodvisnost Cerkev.

NADSKOF FR. B. SEDEJ

Dobrih sto let kasneje je tudi Benito Mussolini začel posegati na področje, ki ni bilo njegovo. V državi je hotel prepovedati rabo jezikov, ki niso bili italijanski: vsi naj bi v javnosti in tudi v cerkvi rabili le Dantejev jezik. Vemo, kako se je temu uprl goriški nadškof dr. Fr. B. Sedej in z njim vsa slovenska duhovščina. Znano je, kako se je ta spor med režimom in goriškim nadškofom končal: nadškof Sedej je odstopil, ker so mu sporočili, da tako želi sv. oče. Ni odstopil, ker je tako želel režim oz. Mussolini; od-

stopil je, češ da je to želja sv. očeta. Nekaj mesecev za tem je dr. Fr. B. Sedej umrl v Gorici dne 29. novembra 1931. Letos bomo torej obhajali 50-letnico njegove smrti. Mislim, da zlasti goriški Slovenci ne smemo kar tako mimo te obletnice.

ŠKOF ALOJZIJ FOGAR

Skupaj z nadškofom Sedejem se je režimu upiral in se boril zoper njegove neupravičene in krivične zahteve tržaški škof dr. Alojzij Fogar. Ta mož je bil Goričan, ker je njegova družina živela v hiši ob pevmskem mostu čez Sočo, v hiši, ki je danes ni več, ker je po prvi svetovni vojni niso več obnovili. Kot mlad duhovnik je po prvi vojni postal tajnik nadškofa Sedeja. Stopil je torej v dobro šolo, o čemer prča njegovo poznejše zadržanje kot škofa v Trstu. Leta 1923 je bil namreč imenovan za tržaškega škofa, dejansko je pa prevzel škofijo šele marca 1924, ker je režim slutil, kakšnega kova je msgr. Fogar.

Novi tržaški škof je pogosto prišel v konflikt z režimom posebno, kadar je šlo za obrambo pravic slovenskega in hrvaškega ljudstva. V ozračju, ki je v tistih časih vladalo v italijanski državi in tudi v italijanski Cerkvi in Vatikanu, so škofu, kot je bil Alojzij Fogar, bila šteta leta službe. Res, msgr. Fogar se je moral leta 1936 odpovedati svojemu mestu kakor pet let prej njegov prijatelj in vzornik Fr. B. Sedej. Odšel je v Rim, kjer je živel še 35 let kot »upokojeni« nadškof. Umrl je 26. avgusta 1971, 40 let za msgr. Sedejem. Te dni torej poteka deset let od smrti msgr. Alojzija Fogarja.

Režim in režimovski ljudje so hoteli v molk pokopati ime škofa Fogarja kot tudi nadškofa Sedeja. Toda zgodovina prej ali slej izpriča resnico. Tudi o obeh škofih Sedeju in Fogarju je začela govoriti resnico. V tem oziru ima, rekel bi, več sreče msgr. Fogar. Njegov prijatelj v Trstu in v Gorici se trudijo, da bi osvetlili osebnost in delo ter mu vrnili čast, ki so mu jo hoteli vzeti. Tako so dosegli, da bodo zemski ostanki Alojzija Fogarja preneseni v Gorico. Škof je namreč pokopan v Rimu na pokopališču Campo Verano. Sedaj je sv. sedež dal potrebna dovoljenja, da se ob desetletnici smrti njegovo truplo prenese v Gorico, kjer bo pokopan v cerkvi sv. Karla, ki je cerkev nekdanjega velikega semenišča. Sliši se, da se bo to zgodilo prihodnjega jesen.

Trije škofje, trije borci za svobodo in pravice Cerkev ter božjega ljudstva; vse tri je dala goriška zemlja. V življenju niso bili ljubi režimom, a so bili ljubi božjemu ljudstvu, ki nagonsko čuti, kdo so pravi pastirji. V življenju so jim totalitarci očitali »klerikalizem«, a so bili le borci za svobodo Cerkev. Ne prezirimo njih lekcije, ki je tudi danes aktualna.

K. H.

Težave protestantov v Vzhodni Nemčiji

Vzhodnonemška republika ima večino prebivalstva protestantske vere. Do prihoda na oblast sedanjega komunističnega režima ni bilo težav: skoro vsi so se dali krstiti, vsi mladi so šli k birni, vsi so imeli pogreb ob prisotnosti pastora. Ob nedeljah je velika večina hodila v cerkev.

Sedaj je položaj povsem drugačen. Mnogi kristjanov ni več, piše Christfried Berger. Na 17 milijonov je morda vseh kristjanov le 7 milijonov. Od teh obiskuje nedeljsko bogoslužje le 1% protestantov. Režim ima monopol nad vzgojo mladine in ta vzgoja je sistematično ateistična. Omenjeni protestantski pisec se tudi pritožuje nad »Jugendweihe«, kot smo že pisali o katoliških škofih. »Jugendweihe« je neke vrste nadomestilo za birmo in je združeno s posebno prisego.

Spričo takšnega stanja je protestantov-

Od začetka letošnjega leta vodijo hrvaški režimski veljaki gonjo zoper katoliško Cerkev. Prvi je sprožil spor s hrvaško hierarhijo po stopnji najvišji funkcionar SR Hrvaške Jakob Blažević, ki je izdal svoje spomine, v katerih je zopet oživil obtožbe proti pok. zagrebškemu nadškofu Stepincu. Blažević je namreč na krivičnem in lažnem procesu nastopil zoper nadškofa kot državni tožilec.

Nato je prišel na vrsto sedanji zagrebški nadškof Franjo Kuharić. Njemu je režim zlasti zameril, da je pri svojih potovanjih po Južni Afriki in Avstraliji vzpostavil stike s hrvaškimi izseljenci, ki da so ustaško usmerjeni.

Hrvaška Cerkev pa se ni dala ustrašovati. 30. aprila so vsi jugoslovanski škofje, ki so bili navzoči na škofovski konferenci v Zagrebu podpisali Izjavo, v kateri so na odločen in jasn način povedali, kako pojmuje Cerkev versko svobodo. Glede kardinala Stepinca so škofje izjavili, da so priče spontanega spoštovanja ljudstva na njegovem grobu in da upajo, da bo Cerkev objektivno raziskala vsa pričevanja, izrekla sodbo o tem spoštovanju in o Stepinčevi osebnosti (t. j. uvedla postopek za njegovo beatifikacijo).

NAPADI MILUTINA BALTICA

Pri hrvaških vodilnih komunistih je izjava povzročila pravi vihar; posebno tajnik Centralnega komiteja hrvaške partije, Milutin Baltić, ki je Srb po rodu in znan kot velik skrajnež ter nepopustljiv dogmatik, se je izkazal pri teh napadih. Pa tudi partijsko glasilo »Borba« in zagrebški »Vjesnik« sta objavila ostre članke zoper hrvaško Cerkev.

Baltić s svojo gonjo nadaljuje. 27. julija letos, ko sta Hrvaška ter Bosna in Hercegovina slavile Dan vstaje, je v Banškem Grabovcu med drugim dejal: »V sovražno dejavnost zoper našo družbeno ureditev se krepko vključuje tudi del rimsko-katoliške Cerkev kakor tudi nekateri

iz drugih verskih skupnosti. Kuharić in še nekateri gospodje s Kaptola (kjer je nadškofijska kurija in stolnica, op. ur.) bi radi oživeli in okrepili to izčrpano in propadlo kljuse protirevolucije. Glavna zdravila za to okrepitev so jim sovraštvo do naše socialistične skupnosti, nacionalizem in sejanje narodne mržnje, klerikalizem in fašistično mračnijaštvo. Delajo se za zaščitnike vernikov in pravic naroda. Sklicujejo se na Poljsko, a tam se delavski razred šele bori za to, kar je v Jugoslaviji že davno dosegel. Gre torej za politično dejavnost, ne pa za ogroženo versko svobodo, kot to trdijo ti gospodje.«

Kako pa nekateri funkcionarji še vedno pojmujejo versko svobodo, lepo kaže primer, ki se je dogodil v Vojvodini. Učiteljica madžarskega porekla je bila izključena iz partije, ker je šla na povabilo svoje učenke v cerkev poslušat njen orgelski koncert. Ta pa ni bil v času službe božje. Beograjski časopis »Nina« je k temu pripomnil, da bi moral biti tudi Tito svoj čas izključen iz partije, ko je kot predsednik Jugoslavije ob obisku Sovjetske zveze prisostvoval orgelskemu koncertu v cerkvi v Rigi. »Nina« je še dodal, da orgel pravzaprav skoraj ni mogoče poslušati drugače kot v Cerkvi.

VSE VERE SO JIM V NAPOTJE

Član predsedstva Bosne in Hercegovine Mićo Rakić je govoril v Dolnji Trnovi in se sprivil na pravoslavne, muslimane in katoličane. »Duhovniki sanjajo o časih, ko bodo mogli prevzeti oblast nad svetom. Oživljajo stare reakcionarne organizacije. Posebno so v tem goreči pravoslavni duhovniki v Semberiji in Majevidi, ki oživljajo predvojna molivna združenja, da bi vernike napolnili z nacionalističnim duhom. Muslimanski kleronacionalisti obujajo spomine na Hitlerja in na SS muslimansko »Sandžak« divizijo. Skušajo se ustanavljati društva katoliške mladine. Poslužujejo se časopisov kot je »Ognjstje«

Sv. oče v Castelgandolfu

Od začetka preteklega tedna se sv. oče mudil v Castelgandolfu, kjer naj bi dokončno okreval od posledic zločinskega atentata. V nedeljo 23. avgusta opoldne je že sprejel 15.000 romarjev, ki so se deloma na dvorišču papeške palače deloma pa pred njo zbrali, da pozdravijo papeža in prisluhnejo njegovim besedam.

Sv. oče je svoje misli povezal z Marijo Vnebovzeto. »Naj bo naša molitev — je dejal —, ponoven klic h Kraljici miru. Vsakič, kar se je na žalost zgodilo tudi v teh dneh, ko se na obzorju človeštva pojavljajo grožnje nove vojne, se porodi v srcih ljudi dobre volje tem večja želja po miru, želja ki je zmožna preseči grož-

nje vojne in razdejanja. To prošnjo hočemo ponoviti tudi prihodnji teden, ko bo blizu datum 1. septembra, nova žalostna obletnica izbruha druge svetovne vojne.« To se je zgodilo 1. septembra 1939. z nemškimi napadom na Poljsko, domovino sedanjega papeža.

Papežev nagovor je trajal kar 40 minut. Vmes je vpletel duhovite domislice v raznih jezikih in tudi zapel poljsko pesem. Pustil je vtis, da se je od atentata že krepko opomogel in da se mu zdravje naglo vrača.

Obsojen brazilski duhovnik

Brazilске oblasti so obsojile na dve leti zapora duhovnika Velosa do Pernambuco, ker je v pesmi podprl ravnanje italijanskega duhovnika Miracapilla, ki je bil lani v oktobru izgnan iz Brazilije, ker da je protidržavno ravnal. Miracapilla namreč ni hotel opraviti zahvalne sv. maše na Dan brazilske neodvisnosti, češ da si brazilski reveži svoje svobode še niso pridobili. Ker je brazilski duhovnik Velosa v pesmi to Miracapillovo stališče potrdil, se je po mnenju sodnikov pregrešil zoper državno varnost. Nadškof Helder Cãmara iz Recifa je to obsojdo in pridigo osmešil z besedami: »Le kakšna država je Brazilija, ki jo že nekaj verzov lahko ogrozil!«

Nesoglasje med členskima škofoma

Medtem ko nadškof v Santiagu kardinal Silva Henriquez pogosto kritizira sedanji Pinochetov režim v Čilu, ga pa nadškof Tagle v Valparaisu odločno zagovarja. O Pinochetu trdi, da je rešil Čile pred državljansko vojno in gospodarskim razsulom, Pinochetova vlada pa da je zakonita, ker jo podpira večina državljanov.

(Ognjišče), v katerem se goji mržnja zoper vse, kar je brezbožno.«

Tudi predsednik Zveze sindikatov Bosne in Hercegovine Vladko Čosić je na Dan vstaje 27. julija v kraju Vir obtožil »vse tri konfesije, da so prešle svojo versko dejavnost!«

Kar se tiče verskega lista »Naša Ognjišta«, naj povemo, da ga izdaja župnijski urad Duvno in da izhaja že deset let. Glavni urednik je frančiškan Ferdo Vlašić. List se posveča zlasti rojakom v tujini, ki »nimajo svojega ognjišča«. Te dni je bil p. Vlašić po hitrem postopku obsojen na 60 dni zapora na podlagi člena 2 točke 5 o javnem redu in miru. Partijsko časopisje ga je večkrat napadlo tudi v zvezi z dogodki v Čitluku, kjer naj bi se bila Mati božja prikazala nekim otrokom. Ta »prikazovanja« so režim spravila povsem iz ravnotežja.

DOGODKI V ČITLUKU

V vasi Bijakovi, župnija Medjugorje, občina Čitluk, škofija Mostar v Hercegovini je šest otrok začelo trditi, da se jim je prikazala Marija. Kot v Fatimi so začeli ljudje množično prihajati v ta kraj, kar je seveda oblasti vznemirilo. Začele so deževati izjave raznih krajevnih funkcionarjev, oglasilo se je časopisje, partija ima spet novo kost, da jo gloda.

Predsednik občinske konference v Čitluku je dal sledečo izjavo: »Kleronacionalisti so zaigrali čudno in nevarno igro na področju čitluške občine. Uporabili so mladino in jo vrgli v namišljena prikazovanja Gospe z nebes. Povampirjeni kleronacionalisti kot fra Jozo Zovko (župnik v Medjugorju, op. ur.) in fra Ferdo Vlašić (župnik v Duvnu) javno podpirajo tiste, ki verujejo v to praznovrje in širijo izjave mladoletnih otrok, da so iznad vasice Bijakovi videli Gospo... On, fra Jozo Vovko, na prižnici opozarja na krive učitelje in misli pri tem na krive učitelje samoupravnega socializma.«

STALIŠČE MOSTARSKEGA ORDINARIATA

V »Glasu koncila« je bila 16. avgusta objavljena izjava mostarskega škofa o prikazovanjih v Bijakovih. Glasi se:

1. Javnost pričakuje, da iskreno spregovorimo o dogodkih v župniji Medjugorje, kjer šest otrok trdi, da se jim Mati božja prikazuje. Naravno je, da časniki karjatei ateisti zanikajo resničnosti vsega, kar otroci pripovedujejo. Za nas verne pa je nesprejemljivo in žaljivo, kako o teh dogodkih ti časniki priporočajo in brez dokazov otroke obtožujejo, da so bili k tem izjavam nagovorjeni.

2. Ljudje, ki pišejo te članke, ne znajo o veri pisati drugače kot z ironijo in smešenjem, s pozicije sile, z mnogo obtožbami brez dokazov. Tako namigujejo na duhovnike, da so oni otroke prepričali o prikazovanjih nebeske Gospe.

3. Tudi ni res, da so krajevne cerkvene oblasti razglasile te dogodke za izraz praznovrja. One zaenkrat stojijo ob strani ne da bi zavzele stališče.

4. Če govorimo načelno o prikazovanjih in čudežih, naj povemo, da so za nas verne ljudi možni. Drugače bi zanikali verodostojnost Jezusovih in svetniških čudežev. Vemo tudi, da je Cerkev izrekla pozitivno sodbo o prikazovanjih v Lardu, Fatimi in drugod. Drži pa tudi, da so pobožne duše pogosto trdile, da nekaj vidijo, pa je bilo le privid, domišljija, osebni dušni doživljaji ali navadna laž.

5. Kaj naj rečemo o dogodkih v Bijakovih? Gotovo ni bila Cerkev tista, ki je otroke zavedla k laži. In zaenkrat vse kaže, da otroci ne lažejo. Ostaja pa tisto najtežje vprašanje: ali je to osebno doživetje otrok ali pa nekaj nadnaravnega?

6. Ko so Judje hoteli apostolom zapreti usta, je modri in preudarni pismouk Gamaliel dejal pred duhovniškim zborom: »Če je to delo od ljudi, bo propadlo, če je pa od Boga, ga nihče ne bo mogel uničiti« (Apd 5, 38-39). Mi zaenkrat zavzamemo prav to stališče!

S POTOVANJA PO SICILIJI

Sirakuze in mesto ob Etni

Bila je nedelja 2. avgusta, ko smo v popoldanski pripeki zapustili slikovito in zelenjem obdano Piazza Armerino ter se spustili proti katanjski ravnini. Griči so postali goli. Sedaj kažejo žalostno sliko požetega žita s svojim rumenim strniščem. Prihodnji mesec bodo spet preorali in zemljo zasejali z žitom. Drugo leto v maju bo žetev. In tako se ponavlja iz leta v leto. Doumeli smo, zakaj so za časa Rimljanov Sicilijo imenovali žitnico Rima.

Ze smo bili na ravnini. Podoba se je spremenila. Umno namakanje je vso pokrajino spremenilo v en sam vrt pomarančevcev in limonovcev. Po avtocesti smo brželi mimo Katanije proti jugovzhodu. Malo po četrti uri smo bili v Sirakuzi. (Rabim dve imeni: za staro grško naselbino Sirakuze, za današnje mesto Sirakuza).

PRI SOLZECI SE MARIJI

Prvi naš obisk je veljal svetišču Matere božje, katero hrani reliefno Marijino podoba, ki je pretakala štiri dni človeške solze. Saj je bil cilj našega potovanja prav to svetišče.

Zgodba je znana: v jutru 29. avgusta leta 1953 je Antonija Giusto, žena delavca Angela Ianussa, poročena z njim komaj pet mesecev, z začudenjem opazila, da je Marijina podoba nad zglavjem, ki je v obliki plastičnega reliefa predstavljala Marijino brezmadežno Srce, začela jokati. To soljenje je trajalo štiri dni. Tretji dan so solze zajeli v epruveto in jih pregledali v deželnem laboratoriju. Ugotovili so, da so to človeške solze.

Kasneje so sicilski škofje, zbrani na redni konferenci v Palermu, pregledali dokazni material in prišli do sledečega zaključka: »Sklepamo, da ni nikakršnega vzroka za morebitne dvome o resničnosti soljenja. Želimo, da ta zunanji poseg nebeške Matere prebudi vernike k spokornosti in prenovljenju pobožnosti do Marijinega brezmadežnega Srca. V spomin na čudež bomo v Sirakuzi zgradili romarsko svetišče.«

Ta sklep je deloma že izvršen. V bližini hiše, kjer je prišlo do soljenja podobe, stoji danes mogočna in prostorna podzemna cerkev, nad katero naj bi kasneje zrastle gornje svetišče.

V tej kripti smo imeli dvakrat občestveno mašo: v nedeljo popoldne in naslednji dan zjutraj. V nedeljo je govoril g. Jože Jurak, najprej o zgodovini tega svetišča, nato o tem, kaj žali Boga danes in je bilo povod Marijinega soljenja.

SIRAKUZE V PRETEKLOSTI

Vse naslednje dopoldne je bilo namenjeno ogledu spomenikov starih Sirakuz. Tedaj smo šele spoznali, na kako pomembnih zgodovinskih tleh se nahajamo.

Leta 734 pr. Kr. so se na polotoku Ortigia izkrcali grški priseljenci iz Korinta. Kmalu je mesto preskočilo to mejo in se razširilo po »kontinentu«, kot pravijo Sirakužani področju onstran polotoka. Nastalo je mesto Pentapolis (penta = pet), ki so ga poleg prvotne Ortigie sestavljala še štiri naselja. Površinsko je bilo daleč večje od današnje Sirakuze in je štelo ob največjem procvitu 200.000 prebivalcev.

Slavna doba Sirakuz traja od leta 485-214 pr. Kr. Pečat so ji dali razni tirani (besede ni jemati v današnjem smislu; tirani so bili vladarji, ki jih ni izvolilo ljudstvo) od Geronta prek Dionizija Starega (407-367), krutega Agatokla do zadnjega Geronta, ki je umrl leta 214 pr. Kr. Dve leti nato so si Rimljani podvržili Sirakuze. Tedaj so začele izgubljati svoj blišč in pomen.

Vendar so obstale kljub raznim zavojvalcem do danes. Pred 20 leti je prišlo do nenadnega preporoda mesta. Sirakuza, ki je leta 1961 štela komaj 40.000 prebivalcev, jih šteje danes 230.000. To je povzročila petrokemična industrija, ki se je naselila v bližini.

Od starega mesta Pentapolis so vredni ogleda Dionizejevi vrtovi, kjer so sužnji nekdanj lomili kamen za templje, palače in utrbe (v njih je pomrlo 7.000 Atencev, ki so jih Sirakužani zajeli leta 413 pr. Kr., ko so porazili atensko brodogradnjo, ki si je hotelo Sirakuze podvreči) ter staro grško gledališče, katerega sedeži so v polkrogu izsekani v živo skalo pobočja. V njem je bilo prostora za 15.000 gledalcev.

Iz Neapolisa (novega mesta) smo se nato prestavili v staro mesto na polotoku Ortigia. Tu je bilo treba iti seveda peš po ozkih ulicah. Ustavili smo se ob »Fontani dei papiri«, kjer iz zemlje prihaja sladka voda in raste egipčanski papirus ter v stolnici, ki je vredna ogleda zlasti zato, ker je nastala iz templja, ki je bil zgrajen v dorskem slogu v čast boginje Minerve v 5. stol. pr. Kr. V stolnici je tudi kapela, posvečena znani sirakuški mučenki, iz 4. stol. sv. Luciji, katere mučeniške ostanke pa so Benečani ob svojih pohodih ugrabili in prenesli v Benetke.

MESTO OB ETNI

Takoj po kosilu smo nadaljevali pot proti Kataniji, ki leži ob južnem pobočju ognjenika Etna in je danes drugo največje mesto Sicilije s 400.000 prebivalci.

To mesto (Katane v sikulskem jeziku) je nastalo leta 729 pr. Kr., imelo velikega tekmeča v bližnjih Sirakuzah, se uveljavilo pod Rimljani, doživljalo nato vedno nove zavojvalce kot ostala Sicilija, poleg tega pa ponovno in ponovno postalo žrtev raznih potresov in izbruhov Etna. Leta 1669 jo je popolnoma prekrila lava iz tega ognjenika, leta 1693 pa še uničil potres.

Vendar je Katanija ohranila marsikaj ogleda vrednega. Je to zlasti stolnica, v kateri je pokopana znana mučenka iz rimskih časov sv. Agata, pa grad Ursino, ki je nastal za časa kralja Friderika II. Švabskega med leti 1239 in 1250 ter ulica dei Crociferi z vrsto lepih cerkev.

V Kataniji smo prenočili, tu je vročina dosegla 36°, nato pa se zjutraj odpeljali na ognjenik, ki nas je vabil že nekaj dni, da se vzpnemo nanj.

Lepa asfaltirana cesta nas je najprej vodila skozi nasade limonovcev, nato skozi nasade raznega sadnega drevja in vinogradov do 1200 m, kjer so nas sprejeli hrasti, kostanji, bukke in trepetlike. Nato je cesta začela prečkati področja črne lave in se zaključila v višini 2200 m ob žičnični postaji. Toda žičnice trenutno ni, ker jo je uničil zadnji veliki izbruh Etna pred nekaj leti. Zato pa vozijo mahni avtobusi, ki po vulkanskih tleh potnike pripeljejo do ognjeniškega observatorija 2942 metrov visoko.

Cepprav je bila tarifa za vožnjo precej zasoljena, se nas je od 48 naše skupine 44 odločilo, da si ogledamo, kako kuha in kadi ognjenik. Peš smo se povzpeli 3100 m visoko do prvega manjšega žrela. Marsikateri si je želel priti še višje do drugega, ki je zelo velik, a je zmanjkalo časa, ker nas je čakalo najprej kosilo, nato pa popoldne še ogled mesta Taormine.

Tako smo se skoro neradi odločili za povratek. Dobili pa smo predstavo, kakšen je ognjenik od blizu in si obogatili svoje prirodoslovno znanje. Vsekakor je bil vzpon na Etno eden od doživetij, ki se zlepa ne pozabijo.

OD TEDNA DO TEDNA

■ Italijanski zunanji minister Emilio Colombo je poslal svojemu amerškemu kolegu, državnemu sekretarju Haigu osebno pismo, v katerem se izreka za sklepe, ki jih je sprejel svet NATO držav v decembru 1979 glede uravnovešenja vojaških in še posebno jedrskih sil (sedaj ima vzhodni blok veliko prednost pred Zahodom). Obenem pa izreka Colombo željo, naj bi se ameriško-sovjetska pogajanja začela že novembra, kmalu po srečanju med Haigom in sovjetskim zunanjim ministrom Gromikom na septembrskem zasedanju OZN v New Yorku.

■ Novica, da se bo v Jugoslaviji sladkor podražil za 125%, olje za 50% in prav tako mleko, je vzbudila med prebivalstvom paniko in ogorčenost obnemem. V nekaj urah so bile trgovine s temi predmeti prazne. Oblasti so nato pohitele z izjavo, da vlada na noben način ne bo pristala na tolikšno podražitev in da so zaloge olja in sladkorja več kot zadostne. Po nekajdnevni suši sta se ta dva prehrabena artikla vrnila v trgovine, a z omejitvijo: do nadaljnjega je naenkrat moč kupiti največ dva kilograma sladkorja in dve plastenki olja, nakup olja v steklenicah pa je neomejen, le steklenico je treba prinesiti s seboj.

■ Na okrožnem sodišču v Pristini so obsodili na zaporne kazni od 7 do 15 let več pripadnikov albanske podtalne organizacije »Krajevni komite za Glogovac«, ki jo je vodil 22-letni Bajram Gaši. Ta je prejel 15 let zapore. Končni cilj te organizacije je bil odcepitev Kosova od Jugoslavije in priključitev k ljudski republiki Albaniji.

■ Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev je jugoslovanska vlada sklenila začasno zapreti poslaništvo v Luksemburgu in svoje konzulate v Linzu (Avstrija), Ravensburgu (Zahodna Nemčija), Göteborgu (Švedska), Marseilleu (Francija), Smirni (Turčija), Aleksandriji (Egipt), Karachiju (Pakistan) in Kalkuti (Indija).

■ Razgovori v Zenevi, ki so se jih udeležili ministri organizacije 13 petrolejskih držav, OPEC imenovane z namenom, da dosežejo enotno osnovno ceno nafte, so se končali s popolnim neuspehom. Tako bo ostalo vse pri starem. Cena nafte bo še naprej nihala med 32 do 41 dolarjev za sod. Najdražje prodajajo nafto Nigerija, Libija in Iran, najbolj poceni pa Saudska Arabija.

■ Po 60 dnevih gladovne stavke je v ječi Maze v Belfastu (Sev. Irska, tudi Ulster imenovana), umrl 27 letni Michael Devine, eden voditeljev vojske irske narodne osvoboditve. Leta 1976 je bil aretiran in nato obsojen, ker je izvedel napad na neko skladišče orožja. Devine je bil ločenec in zapuščal dva otroka v starosti 5 in 7 let. Število od lakote umrlih irskih teroristov se je tako povzpelo že na deset.

■ V pokrajini Karamoja na severu Ugande so roparji ubili misijonarko Liliano Rivetto, doma iz Brescie. V tej pokrajini po padcu diktatorja Amina še vedno vlada brezvladje in so vladne policijske čete brez moči zoper nasilje vseh vrst. Karamoja je pred dvema letoma doživela zaradi dolge suše hudo lakoto, zaradi katere je umrlo več stotisoč oseb. Umorjena misijonarka je pripadala redovni družbi kombinjank iz Verone, ki ima v Ugandi kar 140 misijonskih sester.

■ Leta 1973 je libijski samodržec Gaddafi svojevoljno ves Sirtski zaliv med Tripolijem in Cirenajko razglasil za libijske krajevne vode. Mednarodno pravo takih omejitev ne pozna, zato se drugim državam tega ni treba držati. Pretekli teden je privedilo 6. ameriško brodogradnjo v tem zalivu vojaške vaje. Ko sta dva libijska lovca napadla ameriška bombnika v mednarodnem zračnem prostoru približno 60 milj (108 km) od libijske obale, sta ameriški letali odgovorili s samovodljivimi izstrelki in libijska lovca sovjetske izdelave sestrelili. Mednarodni odmev na ta dogodek je ostal zadržan, tudi Sovjetska zveza je bila previdna v obsodbi. Edini, ki je glasno protestiral, je bil seveda Gaddafi, pa še on se je zadovoljil le z nekaj grožnjami splošnega značaja. Amerikanske oblasti so pa zadevo likvidirale z izjavo: »Za nas je incident zaključen«.

■ Na Severnem Irskem so imeli nadomestne poslanske volitve. Slo je za sedež, ki je ostal izprazen po smrti Bobbyja Sandsa, kateri je prvi letos sklenil umreti iz protesta zoper britanske oblasti z glodovno stavko. Za sedež sta se borila katoliški Irec Owen Carron in protestant Kenneth Maginis. Ob 88,2% udeležbi je zmagal Owen, ki je svojega nasprotnika porazil z 2.230 glasovi večine.

Liturgični spomin oglejskega koncila po župnijah

Dne 3. septembra bo minilo 1600 let od znamenitega koncila v Ogleju, ki pomeni dokončno zmago nad arijansko krivo vero v zahodni Evropi. Istočasno je ta koncil tudi nekako nadaljevanje in zaključek onega, ki je bil istega leta v mesecu juniju v Carigradu in ga poznamo kot II. vesoljni cerkveni zbor. Spomin tega slednjega koncila je Cerkev slovesno obhajala letos na binškoletni praznik. Tedaj je sv. oče zapisal: »Govorite vsemu božjemu ljudstvu o teh obletnicah in važnih dogodkih zato, da se jih bodo spominjali in doživljali v vsaki krajevni Cerkvi in v vsakem krajevnem občestvu.«

Ce velja to za vse škofije po krščanskem svetu, velja še v večji meri za nas, ki smo dediči slavne oglejske Cerkve in s tem dediči tudi njenega koncila leta 381.

Uradne spominske svečanosti se bodo zaključile s slovesnim somaševanjem škofov in božjega ljudstva, kot smo že poročali, v oglejski baziliki v soboto 12. septembra. Naši škofje pa želijo, naj bi se oglejskega koncila spomnili po vseh naših cerkvah v nedeljo 6. septembra. V ta namen naj bi se tisto nedeljo posebej oblikovalo mašno bogoslužje in naj bi se govorilo o oglejskem koncilu in s tem o resnici, da je Kristus pravi Bog in pravi človek, kot je bilo potrjeno na koncilu, in o Sv. Duhu, Gospodu, ki oživlja, kot so izpovedali na carigraskem koncilu.

Odbor za jubilejne slovesnosti je v italijanščini izdal posebno brošuro, kjer so zbrana liturgična besedila, ki bi prišla v poštev za to spominsko slavo. Besedila so samo v italijanščini. Toda ker gre v glavnem za liturgične in svetopišemske tekste, ne bo težko poiskati slovenske prevode sv. pisma in v misalu. Po možnosti bo goriški škofijski dušnopastirski urad prišel na pomoč s primernimi navodili v slovenščini.

Slovenski verniki se bomo oglejskega koncila spomnili tudi na našem romanju na Barbano v ponedeljek 14. septembra, ki bo letos uglaseno na to temo. Udeležil se ga bo tudi goriški nadškof msgr. Colcin.

Medalja ob XVI. stoletnici oglejskega koncila

Odbor za proslavo 16. stoletnice v Ogleju je izdal lično izdelano medaljo, ki ima premer 4 cm in je kovana v bronu in srebru.

Na drugi strani medalje je uprizorjen stari prizor borbe med petelinom in želvo, ki je upodobljen na mozaiku Teodorove (predhodnice Poponove) bazilike. Na stebru za njima je vrč, ki ga bo prejel zmagovalac dvoboja. Za kristjane je petelin, ki naznanja prihod sončne luči in novega dneva, pomenil Kristusovo luč. Kristus je tisti, ki prinaša luč resnice. Tudi na koncilu v Ogleju je Kristus premagal zmoto s tem, da so koncilski očetje obsodili nauk arijancev, češ da učlovečeni Kristus ni božji Sin. Okoli prikazanega dvoboja med petelinom in želvo pa je napis v latinščini: Victoria crucis in Trinitatis fide consistit (Zmaga križa je vera v sv. Trojico). Ta stavek je vzlet iz 15. govora škofa Kromacija, ki je vodil oglejsko Cerkev od 388-408 leta.

domesti bratsko sožitje ter razumevanje.

Po pobožnosti v cerkvi so se škofje in duhovniki zbrali na zakusku in dvorani romarske hiše pod župniščem. Vsi so izražali zadovoljstvo nad uspešnim srečanjem. Se posebno srečen je bil videmski nadškof, v katerega škofijo spadajo Sv. Višarje. Naj še povemo, da bo prihodnje leto to srečanje v soboto po prazniku Marijinega vnebovzeta, t. j. 21. avgusta 1982.

—fk

Iz Beneške Slovenije

X. srečanje sosednih narodov na Kamenici

Cepprav vreme ni bilo najbolj ugodno, se je že tradicionalno slavlje izvršilo po začetnem programu in ob lepi udeležbi naših, zlasti še beneških rojakov. Med njimi so bili tudi predsednik deželne sveta Mario Colli, deželni svetovalec Drago Štoka in generalni konzul SRJ Jugoslavije v Trstu Štefan Cigoj.

Governika sta bila dva: župnik s Trbija Emil Cencig in Izidor Predan. Ob sta govorila stvarno, brez kakih olepšavanj. Cencig je obsodil ravnanje tistih, ki bi Slovence v Italiji radi delili v tri skupine, beneške Slovence pa še v štiri podskupine. Draži jih enotnost Slovencev v Italiji, pa bi jo radi razbili. Tudi bi radi dokazali, da se Beneški Slovenci ne čutijo za take, da nočejo biti Slovenci. Nočejo videti, kako po padcu fašizma ti Slovenci neprestano terjajo svoje pravice, sestavljajo spomenice, pošiljajo delegacije k pristojnim oblastem, ustanavljajo svoja kulturna društva. To politiko sprenevanja in odlaganja mi Slovenci odločno odklanjamo.

Predan pa je Kamenico označil za nov dejavnik, ki širi prijateljstvo, bratstvo, razumevanje in medsebojno spoštovanje med narodi. Kamenica naj vsem pokaže, kdo smo, kaj znamo in zmoremo.

Ob veseli družabnosti in nastopih številnih skupin se je slavlje nadaljevalo v večerne ure, ko se je nebo razjasnilo in so se pojavile prve zvezde na nebu.

Glavni oltar v spodnji cerkvi graščega se svetišča Marijinih solz v Sirakuzi, kjer smo imeli občestveno sv. mašo 2. in 3. avgusta

Ali je res kriva samo družina?

Problem, ki ga je zastavil dr. Lojze Škerl v 31. številki Katoliškega glasa z dne 30. julija 1981, je nedvomno boleč. Skromna udeležba mladine po naših cerkvah in v župnijskem življenju ne more mimo nobenega kristjana.

Sama pripadam mlajši generaciji in sem se ob tem problemu zamislila. Kje so vzroki zanj? Odgovornost za ta žalostni pojav nosi gotovo v prvi vrsti družina. Toda poleg družine je za rast vsakega kristjana odgovorna tudi celotna župnijska skupnost. Kot člani župnijske skupnosti imamo večkrat v sebi tako malo krščanskega, da ni čudno, da se mlad človek, ki si šele oblikuje svetovni nazor in kritično ocenjuje vse okoli sebe, ironično nasmehne, češ, kaj bom z vero, saj še tisti, ki se razglašajo za kristjane, niso trdno prepričani v krščanstvo, kajti, če bi bili, bi se gotovo ravnali po njem tudi v svojih delih.

Brezbrižna družina, brezbrizna župnijska skupnost in kdo še? Brez dvoma: celotno okolje, v katerem mlad človek živi: prijatelji, družbena občila, potrošniška miselnost. Ti so gotovo glavni krivci. Vendar me pri tem muči še nekaj: ali niso delno krivi za ta pojav tudi sami duhovniki, ki se večkrat premalo posvečajo mladini?

Ne bi rada, da bi ta očitke izvenel kot napad na naše dušne pastirje, posebno ne, ker je pojav premajhne udeležbe mladine v župnijskem življenju razširjen po vsem svetu in ne samo v našem zamejstvu. Vendar mislim, da je potrebno, da se vsak vernik in tudi duhovnik odkrito sooči s tem problemom in da je vsak iskreno pripravljen vzeti nase svoj delež krivde.

Naši duhovniki prepogosto krivijo mlade, da mislijo le na zabavo in da nimajo več v sebi smisla za duhovnost. Večkrat slišimo duhovnika, ki pravi, da se mu je mlad človek odtujil ne samo kot kristjan, ampak tudi kot človek.

Toda, ali je za to res kriv samo mlad človek? Ali ni mogoče krivo pri nas tudi pomanjkanje organiziranega duhovnega življenja za mlade? Verouk v šoli, ki se pogosto zreducira le na šolski predmet s spraševanjem in ocenjevanjem, namesto da bi bil resnična priprava za življenje, nedeljska pridiga in priprava na prvo obhajilo in birno so za duhovno rast mladega premalo.

Pubertetniku se navadno podre vse, kar je dotlej slišal o veri, zato si želi konkretnih odgovorov in dokazov. Želi si odkrit pogovor z duhovnikom in predvsem to, da bi mu bil duhovnik prijatelj, duhovni usmerjevalec in ne le pridigar, strog predstojnik ali delitelj moralnih norm.

Mlad človek nujno potrebuje versko izobrazbo in sproščen odnos z duhovnikom. Mislim, da so za to najbolj primerne mladinske verske skupine, v katerih mladi lahko spoznavajo šveto pismo, iščejo odgovore na verska in druga vprašanja, ki zadevajo Cerkev in njena stališča do različnih problemov. Spoznavajo tudi pomen molitve in evharistije, zato da lahko dosežejo osebni stik z Bogom.

Če se ozremo po naših župnijah, pa bomo kaj kmalu ugotovili, da je v njih mladinskih verskih občestev zelo malo oz. da jih sploh ni.

Skavtska organizacija in verski skupini v tržaškem mestu ter nekaj mladinskih pevskih zborov po okoliških vaseh

ne morejo zadostovati. Prizadeti so predvsem mladi iz podeželskih župnij, ki konkretno nimajo nobenega duhovnega zbirališča, čeprav ima vsak svoj župnijski dom. Se najbolj pa je prizadeta dejavna mladina na podeželju in v mestu.

Mogoče pa smo za tako stanje odgovorni tudi mladi sami. Radi bi imeli vse na razpolago, pri tem pa ne pomislimo, da bi morali za to tudi mi nekaj storiti.

Problem pa sega še globlje: nobene zrelejše priprave in pomanjkljivo versko izobrazbo nimajo samo mladi, temveč tudi naše družine, kajti za starše je po naših župnijah zelo malo priložnosti za srečanja in razgovore. Zato je treba začeti z aktivno mladinsko in družinsko pastoralo, tudi če je število zainteresiranih majhno.

Za mlade je treba poskrbeti predvsem, ko vstopajo v puberteto. Takrat jim je treba nuditi organizirano duhovno življenje, mogoče v obliki mladinskih skupin in molitvenih srečanj, da si lahko ustvarijo nov, zrelejši odnos do Boga, da se zavestno odločijo zanj zato, ker so ga resnično spoznali in doživeli.

Pobuda bi morala priti z obeh strani: s strani duhovnikov in s strani mladih. Mladi bi se morali zavedati pomembnosti aktivnega sodelovanja za njihovo boljše duhovno rast, duhovniki pa bi morali izkazati večjo odprtost in pripravljenost, vzpostaviti z mladimi enakovreden prijateljski odnos.

Pri vsem tem pa je nujno, da se za rešitev tega problema v posameznih župnijah zavzame celotna župnijska skupnost, tako da bodo duhovniki in mladi naleteli v župniji na primeren odziv, kajti če ne bo prave povezanosti med verniki, med duhovniki in med posameznimi župnijami, bo tudi vsak pogovor o veri pri mladem človeku zaman.

Studentka

Z GORIŠKEGA

Orgelski koncerti

Goriška pokrajinska uprava je organizirala 5 orgelskih koncertov v različnih cerkvah goriške nadškofije. Pri koncertih sodeluje pet organistov iz Italije in tujine in včasih glasbena skupina ali kak drug glasbenik. Dva koncerta sta že bila in sicer v oglejski baziliki in v goriški stolnici. Slednji je privabil v našo katedralo veliko število poslušalcev, ki so z navdušenjem in zavzetostjo sledili koncertu orgelskega mojstra Jeana Luca Salique iz Francije. Kakor pred vsakim koncertom je tudi pred tem spregovorila prof. Iris Caruana, profesorica na tržaškem konservatoriju Tartini, o orglah, njihovem nastanku in sestavi. Izkušnega organista so poslušalci nagradili z obilnim ploskanjem.

Orgelski koncerti se nadaljujejo. 31. avgusta bo orglala Iris Caruana v cerkvi marcelianske Device Marije v Trzinu.

Sledi 7. septembra koncert organiste Marie Puxeddu v cerkvi sv. Elizabete v Fogliano, konča se pa s koncertom slovenskega organista Huberta Berganta in komornega ansambla iz Gorice 14. septembra v baziliki sv. Evfemije v Gradcu. Vsi koncerti se pričnejo ob 21. uri.

Iz srca smo hvaležni goriški pokrajini in članici njenega odbora gdč. Mariji Ferletič za to pobudo in za vse ostale.

A.L.

tržaške novice

»Draga 1981«

XVI. študijski dnevi Društva slovenskih izobražencev v Trstu pod naslovom »Draga '81« bodo letos 4., 5. in 6. septembra. Prvi dan, tj. v petek bo predavanje na sedežu DSI v Peterlinovi dvorani v Trstu, ul. Donizetti 3. Ob 17. uri predstavitev sodelujočih, uro nato prvo predavanje pod naslovom »Med domovino in zdomstvom«.

Naslednja dva dneva bodo predavanja kot običajno na prostem v parku Finžgarjevega doma na Opčinah, Narodna ul. 89, v primeru slabega vremena pa v dvorani istega doma. V soboto ob 16.30 bo predavanje »Pod današnjimi miselnimi zvezdami«, v nedeljo ob 9. uri služba božja slovenskega škofa z duhovnim nagovorom, ob 10. uri prvo predavanje »Sto let Slovencev ob zahodni narodnostni meji«, popoldne ob 16. uri pa drugo predavanje »Problemi razvoja, narodna zavest, pluralizem«.

Pojasnila in prijave sprejema DSI, ulica Donizetti 3, Trst. Po telefonu od 31. avgusta do 4. septembra: (040) 768189.

Razdelitev Tržaškega sklada za leto 1981

Komisija za Trst, ki ji predseduje deželni svetovalec Pittoni, je razdelila 30 milijard lir iz »Tržaškega sklada« za leto 1981. Več kot petino so namenili bolniškemu sektorju in sicer 1.785 milijonov lir za novo bolnišnico na Katinari (didaktične strukture, zdravniška oprema, cestni dohodi), milijardo in 200 milijonov lir za otroško bolnišnico Burlo Garofolo in 485 milijonov lir za Splošno bolnišnico. Na gospodarskem področju bo 3 milijarde in 220 milijonov lir dobila Ustanova za industrijsko pristanišče oz. za prosto cono za nakup in preosnovo objektov, železniških zvez in infrastrukturo pri Orhu; več kot 3 milijarde in 800 milijonov lir bo dobila zadruga za prometni terminal pri Fernetičih in sicer za peto in zadnjo fazo gradbenih del. 4 milijarde in 200 milijonov lir dobi pristaniška ustanova v Trstu, 2 milijardi in 823 milijonov lir pa avtonomni zavod za ljudska stanovanja IACP.

Med raznimi prispevki velja še spomniti na milijardo lir za prilagoditev Openškega tramvaja varnostnim predpisom, 500 milijonov lir bo šlo za zavod o Zdrženem svetu, 400 za skrbstveno organizacijo na Tržaški univerzi ter 600 milijonov, ki jih je sklad razdelil med gledališče Verdi, Stalno gledališče Furlanije-Juljske krajine in Slovensko stalno gledališče. Poleg tega je bilo nakazanih 250 milijonov za posodobitev konservatorija Tartini v Trstu, 500 milijonov za zavod za zemljemerstvo ter 600 milijonov za zavod modernih jezikov, ki bo imel sedež v prostorih bivšega hotela Regina, to se pravi bivšega slovenskega Narodnega doma v Trstu.

Bane

Veliki šmaren je dokazal, da je stara domača cerkev večkrat kar pretesna. Precej obiskovalcev sv. maše je moralo namreč stati kar zunaj. Vaščana Avgusta Špehar in Karlo Krevatin sta praznovala prav ta dan svojo zlato poroko. Vsi trije otroci, ki sta jim dala življenje, so bili navzoči; eden sicer v duhu, ker biva v

daljnji Avstraliji. A to je življenjsko za vezo ljubezni in zvestobe še bolj podčrtalo.

Medtem ko se slavljencema zahvaljujemo za edinstveno doživetje, jima s svojci še enkrat želimo vse najboljše na mnoga mnoga leta!

Ferluge

V soboto 22. avgusta je dopolnil 90. leto življenja Albert-Pino Maver. Visoki življenjski jubilej je proslavil v krogu domačih, a tudi vaščani so se ga s hvalečnostjo spomnili. Prišli so mu čestitat celo iz daljne Avstralije.

Z rodne Vrde do Ferlugov je zajeto dolgo življenje klenega moža, ki je znal vse premostiti z značilno poštenostjo in dobrotjo. Poleg vsega je zmogel s pokojno ženo Netko prislunhiti tedanjemu dušnemu pastirju dr. Kosmaču, skupaj z drugimi, za postavitve majhne cerkve sredi vasi. Zanj je po vseh močeh vedno skrbel.

Hvaležni za to in vse bogato življenje, ki nam je vsem v zglede, mu čestitamo in želimo vse najboljše za dušo in telo. Na mnoga leta!

Župnik

V nedeljo 30. avgusta ob 19. uri

bo v bazoviški cerkvi pod okriljem Avtonomne turistične ustanove

ORGELSKI KONCERT

Orgelske skladbe bo izvajal Mauro Macri iz Trsta

Šolske sestre imajo novo vrhovno vodstvo

Red Solskih sester je imel svoj generalni svet v Rimu od 27. julija do 19. avgusta. Udeležile so se ga zastopnice vseh 9 provinc in pa rimske regije. Na tem zborovanju so izvolile tudi novo vrhovno vodstvo, ker je dosedanjemu potekel mandat. Za vrhovno predstavnico je bila izvoljena s. Marija Bernarda Stopar. Nova častita mati je doma iz Sent Ruperta na Dolenskem, kjer se je rodila leta 1935. Obljube je napravila v Pančevu v Srbiji leta 1960. Je torej še kar mlada vrhovna predstojnica. Zadnja leta je bila vzgojiteljica in prednica v zavodih Mohorjeve družbe v Celovcu.

Poleg vrhovne predstojnice so izvolile še 4 generalne svetovalk. Te so s. Celine Sarič, Hrvatica iz Rima; s. Konrad Staresinič iz Lemonta v ZDA, s. Petronila Robles iz Paragvaja, pristna domačinka, ter s. Salezija Anić iz Mostarja v Hercegovini. Na ta način so v vrhovnem vodstvu zastopane vse jezikovne skupine, ki danes tvorijo družbo Solskih sester. Te namreč niso več samo slovenska redovna družba, temveč so postale že mednarodna. Razdeljene so v devet provinc in štejejo 1539 sester. Iz statistike je razvidno, da so najbolj številne v Bosni in Hercegovini; tam imajo tudi največ mladega naraščaja. Tudi dalmatinska provinca s sedežem v Splitu je močna. Manj številne so drugod, posebno imajo manj

Praznik sv. Jerneja

Svetega apostola Jerneja častijo kot svojega zavetnika župnije Mačkolje, Opčine in Barkovlje. V Barkovljah ga bodo počastili v nedeljo 30. avgusta. Po maši ob 8. uri bo procesija, ki jo bo vodil g. škof Bellomi.

Jernejevo v Mačkoljah

Ze pred 330 leti so zidali cerkev sredi vasi in 8. februarja 1658. leta jo je posvetil škof Marenzi. Gotovo je zgodovina vasi, kot tudi posameznikov povezana s to cerkvijo, obenem pa seveda tudi z župnijskima cerkvama v Ospu in Dolini. Le od leta 1963 je cerkev sv. Jerneja v Mačkoljah župnijska cerkev.

Te dni se bomo spomnili dušnih pastirjev, ki so med nami delovali. Najprej duhovnika, ki je izšel iz naše vasi, g. I. vana Tula, nekdanjega profesorja moralke v goriškem semenišču. Potem g. Franc Malalana, dalje duhovnika, ki je preživel v naši vasi zadnje dni svojega življenja, g. Avgustina Zlobca, katerega stotnica rojstva poteka prav te dni (rojjen 27. 8. 1881). Kanonik Salvadori in g. Miro Stalcer sta tudi že v večnosti.

V Mačkoljah pa so dali na razpolago svoje moči v božji službi živeči duhovniki: g. Franc Zlobec, g. Dušan Jakomin, g. Albin Germeč in g. Stanko Janežič. Vsega tega se hočemo spomniti te dni, ko bomo praznovali farni praznik sv. Jerneja.

V četrtek 27. avgusta ob 20. uri je sv. maša za pok. g. Avgustina Zlobca. V nedeljo pa bo prva maša ob 10.30, druga, slovesna, pa ob 17. uri, ko bo maševal in pridigal dr. Stanko Janežič, dolgoletni dušni pastir v Mačkoljah, sedaj semeniški ravnatelj v Mariboru. Pri maši bo pel cerkveni pevski zbor iz Skofij. Po maši sledi koncert istega zbora. Gotovo bo na to popoldansko slavo prišel kak romar iz bližnje ali daljne okolice. Tako si bo lahko ogledal tudi novi križev pot v naši cerkvi, delo kiparja Franceta Gorseta.

mladega naraščaja. Njihove province so: hercegovska s sedežem v Mostarju; bosanska s sedežem v Sarajevu; dalmatinska, sedež v Splitu; slovenska, sedež v Mariboru; ameriška, sedež v Lemontu (Chicago); argentinsko-paragvajska, sedež v San Lovrenzu (Rosario); primorska, sedež v Trstu, avstrijska, sedež v Celovcu ter rimska regija s sedežem v Rimu. Tam je tudi vrhovno predstojništvo na Farne-sini.

Duhovni poklici zopet bolj privlačni

Po letu 1975, ko je kriza duhovnih poklicev dosegla svoj višek, se je število duhovnih poklicev začelo zopet dvigati. Seveda ne povsod enako. V Evropi je največji vzpon doživela sosednja Avstrija — 14,5%, za njo Anglija in Portugalska z 8,4%. V Latinski Ameriki znaša povečanje 8%, v ZDA pa le 1,8%. V Afriki so poklici najbolj porasli v Keniji (9%), Gabonu (6%) in Angoli (5%). V Aziji je v Bangladešu, Libanonu in na Tajskem 6% več študentov teologije.

Največje upadanje števila duhovnih poklicev so zabeležili v Jugoslaviji, Italiji, na Malti, v Švici in na Irskem. Če pomislimo, da so Italija, Malta in Irska dežele z izrazito katoliško tradicijo, ta ugotovitev preseneča in sili k razmišljanju.

DRAGA 1981: v petek 4. septembra ob 17. uri predstavitev govornikov in prvo predavanje. Trst, ul. Donizetti 3

Francè Dolinar, Rim

Cirilmetodijska okrožnica Leona XIII. (1880)

(7)

Zahvalno romanje katoliških Slovanov leta 1881 v Rim

Med katoliškimi slovanskimi narodi je okrožnica vzdignila pravo preplavo hvaležnega navdušenja. Čutili so, da gre za slovansko encikliko; v resnici je po poslancih »Gloria in excelsis« Hadrijana II. knezom Rastislavu, Svetopolku in Koclju (869) »Grande munus« prvo vsem Slovanom kot celoti namenjeno papeško pismo. V Leonovemu ukrepu so gledali dejanje, ki Slovanom daje enakopravno mesto in Poslanstvo v Cerkvi. Gibanje za zedinjenje pravoslavni Slovanov s katoliško Cerkvijo je dobilo novega poleta. V Velehradu je 1880 začel izhajati »Velehradsky Vestnik«, ki je na široko razpravljalo velikem dogodku in ga navezovalo na

češko in moravsko ciril-metodijsko misel. Objavljal je spomine na slovansko romanje v Velehradu leta 1863. Hvaležnost Leonu se je izražala v naravnost otroškodanih oblikah. Slovaški župnik A. Rojko, »Slovan in duhovnik« — to označilo je dodal podpisu — je papežu poslal sto tolarjev v zahvalo za okrožnico, »ki tako zelo slavi naš ljubi in dragi slovanski narod.«

Premnogi so Leonu XIII. poslali zahvalna pisma. Leon sam pravi, da je za okrožnico sprejel »preštevilne izraze sinovske vdanosti in spoštovanja od številnih slovanskih vernikov«. Izmed vidnejših osebnosti so se Leonu zahvalili — po časovnem zaporedju — dalmatinski škofje, Toma Gajdek, predsednik Društva sv. Jeronima v Zagrebu, knez Salm in grof E. Belcredi za Velehradsko družbo, škof v Brnu, škof v Budejovcih, Vaclav Stulec, predsednik Družbe sv. Prokopa v Pragi, praški nadškof kard. Schwarzenberg.

Med temi zahvalnimi pismi je po miselnem bogastvu najvažnejše Strossmayerjevo, ki se je zanj papež nadvse pristržno djakovskemu škofu zahvalil. V zahvali Strossmayer izraža prepričanje, da bo Sveti Sedež privilegij staroslovanskega jezika v rimskem obredu na novo potrdil in ga raztegnil na ves slovanski svet. Leta 1880 so Hrvatje slovesno obhajali tisočlet, odkar je Janez VIII. potrdil staroslovanski bogoslužni jezik; posebno na zborovanju v Djakovu se je poudarila splošna želja, da se glagoljska služba božja iz senjske škofije in drugih hrvaških predelov, kjer se svete skrivnosti opravljajo v jeziku slovanskih učencikov, razprostre na vse slovanske škofije. Upanje, da se to more zgoditi, je Strossmayer zajemal iz »Grande munus«, ki je isto leto izšla, v kateri je gledal dar, vreden daru, ki ga je Janez VIII. podelil Slovanom, prepričan, da v devetnajstem stoletju Leon XIII. z enako pronikljivostjo duha umeje pomen slovanskega vprašanja, kot

so ga v devetem veliki um Nikolaja I. in njegova naslednika.

NAVDUŠEN SPREJEM NA SLOVENSKEM

Na Slovenskem je »Zgodnja Danica« 8. oktobra 1880 naznanila »za Slovence silno imenitno okrožnico Leona XIII.« s 30. septembra, ki »bode gorko obsijala slovanski svet«, upa od nje »veliko vspeha v prid Slovanov«. Prvi je njen slovanski prevod priobčil Jeran v štev. 42 do 45. (od 15. X. do 5. XI.) v svoji Danici. Preje kot v ljubljanskem, je prestava enciklike izšla v mariborskem škofijskem listu; Danica 26. decembra sporoča, da »so mariborski škof Stepišnik poslovenjeno razposlali encikliko s primernim vodom«, potem pa nekako pikro pristavlja: »Ljubljansko vis. čast. knezo-škofijsko, kakor se zanesljivo sliši, ravno to imenitno pisanje pripravlja v slovenskem in nemškem jeziku; latinski izvornik je že prinesel škofijski list. Škof Pogačar je obja-

vil slovanski prevod v 10. številki (december) svojega lista v obliki svojega pastirskega lista s svojim kratkim izvornim uvodom, kjer naroča, naj se vernikom s prižnic do 5. julija 1881 prebere. (Debevčeva omemba v Slovenskem biografskem leksikonu, da je Pogačar izdal izredni pastirski list o sv. Cirilu in Metodu, more zavesti v zmoto, če se jo ume v smislu literarnega avtorstva; tiste čase so avstrijski škofje papeževa pisma za avstrijsko cerkvenopravno področje izdajali kot svoja; isto je storil Stepišnik).

Najbolj skrben je pa Stanislava Škrabca prevod »Okrožno pismo Leona XIII. o sv. Cirilu in Metodu«, objavljen v Cvetju. Nekakšno parafrazo enciklike je v Letopisu Matice Slovenske 1880 izdal Dragotin Klun, znani poznejši konservativni politični voditelj. Menda nobena enciklika ni doživela toliko slovenitev.

(Drugič naprej)

Siva pot vodi me, kamor hoče srce...

Tako se začena pesem-himna, ki jo z velikim zadovoljstvom pojejo vsi udeleženci tednov duhovnosti v Stržišču. Letos so se ti vrstili od 5. julija do 16. avgusta. Mladi so se tudi letos polnoštevilno odzvali vabilu, tako da jih je bilo v sedmih tednih prek 450.

Veliko prijateljstvo, ki se je rodilo med posamezniki in Stržišču in zaveza, ki smo jo letos sklepali ob koncu vsakega tedna, nas je privedlo do želje, da se še enkrat srečamo. Srečanja pa naj bi se ne udeležili samo udeleženci enega ali več tednov, temveč vseh 450 mladih med seboj zavezanih.

Zato se je preteklo nedeljo 23. avgusta zbralo na Sv. gori ogromno ljudi, mladih in starejših. Srečni smo bili, ko smo lahko segli v roko starim znancem, ki smo jih spoznali v enem izmed tednov zbranih. Osrednja točka in tista, ki nas je ponovno povezala, je bila sv. maša. Vodil jo je delegat koprškega škofa prelat msgr. Andrej Simčič. Ta je pred mašo prebral pismo g. škofa, ki je opravičil svojo odsotnost in dal nam mladim polno spodbudnih besed.

Pri sv. maši so sodelovali vsi: petje, prošnje, zahvale po obhajilu itd. so bile izročene v oskrbo vsakemu. Vsi v baziliki, ki je bila polna, so se med sv. mašo zvrstili pred oltarjem in prešli sv. obhajilo. Verjetno je prav zaradi tega tako mogočno zadonela ob koncu sv. maše Marijina pesem oz. hvalnica Moja duša poveljuje Gospoda.

Med sprevodom duhovnikov nazaj v zakristijo, saj je poleg msgr. Simčiča maševalo še 15 duhovnikov, med temi seveda Vinko Kobal, pobudnik in glavni duhovni vodja tednov duhovnosti, je po cerkvi zadonela pesem, ki ne sme manjkati ob takih praznovanjih, še zlasti ne v Marijinem svetišču, Marija skozi življenje! Sledila ji je še zahvalna pesem, ki je priverla iz dna srca in bila resnično zahvala Bogu za vse, kar nam je v tednih duhovnosti podaril.

Po maši je bilo pred cerkvijo še priščno rokovanje, pozdravljanje in obujanje spominov na prelepi teden zaveze, ki smo jo takrat izpovedali in si jo obljubili. Kakor je bila težka ločitev v nedeljo po končanem tednu duhovnosti, tako je bilo grenko slovo tudi v nedeljo na Sv. gori. Dan se je žal bližal h koncu in treba je bilo počasi oditi v dolino. Pred odhodom pa smo si še rekli: Nasvidenje prihodnje leto, kar je grenko slovo omililo.

AL.

Koncert v prenovljeni Verdijevi dvorani

V sredo 2. septembra bo nastopil ob odprtju prenovljenega gledališča Verdi v

Gorici orkester Lipizer, ki bo izvajal čisto nov program. Nastopili bodo razni solisti, med njimi violinist Stefano Picotti, ki bo izvajal priljubljeni Vivaldijev koncert za violino in godala, flavtistki Tiziana Cavedoni in Simonetta Pagani in Vivaldijevem Koncertu za dve flauti in godala ter kitarista Peter Yates in Alan Berman iz Kalifornije, ki sta na turneji po Evropi.

Vstopnice za ta koncert so v predprodaji pri agenciji Appiani, Corso Italia 65.

Praznik Marije Kraljice v Dolu

Kot smo že poročali, je naš bogoslužni prostor na Palkišču posvečen Mariji Kraljici. V nedeljo 23. avgusta smo se posebno slovesno spomnili njenega praznika. Dopoldne je bila, kot vsako nedeljo, ob 10.30 sv. maša, pri kateri je pel domači pevski zbor, ki pa šteje samo ženske glasove in ga vodi ga. Ema iz Jamelj že vrsto let. Maša je bila peta in ljudi je bilo prav veliko, če upoštevamo, da nas je vseh Doljanov komaj nekaj nad 160. K tej maši so prišli tudi bivši Doljani, ki so sedaj v Laškem ali kje drugje.

Prava slovesnost je pa bila popoldne, ko je bila druga maša ob 18. uri. Maševal in pridigal je g. Jože Jurak, ki nam je osvetlil lik Marijin in njeno poslanstvo v sedanjem času, ko je v raznih prikazanjih sv. Mariji Labourè v Parizu, otrokom v Fatimi, Bernardki v Lurdu in nazadnje v Sirakuzi povsod priporočala molitev in pokoro, to je spreobrnjenje. Med mašo je pel zbor mladih z devinskega Krasa. Zbor vodi Herman Antonič in šteje lepo število mladih pevcev in pevk iz kraških vasi od Jamelj do Sv. Križa. Ubrano pojejo ti mladi pevci in pevke in prijetni so njih glasovi. Še bi jih radi poslušali. Upajmo, da jih bomo kdaj drugič.

Slavje se je zaključilo ob malici in kozarcu pijače v gostilni Kekek v Dolu. Saj so si pevci zaslužili vsaj to skromno priznanje.

Hvala njim in vsem drugim, ki so pomagali, da je tudi letos lepo uspel naš praznik. Našim domačinom pa priporočamo, naj se ob večerni maši tudi oni potrudijo, da pridejo v lepem številu.

Lalki postali voditelji pogrebcev

Dunajski kardinal König je pred kratkim 17 laikom izročil dekrete, s katerimi jih je imenoval za voditelje pogrebnih slovesnosti. Delili bodo tudi obhajilo pri maši in opravljali druga pomembna pastoralna dela, ki so jim kot laikom dostopna. Novi voditelji so se za svoje delo skrbno pripravili na enoletnih tečajih, kjer so proučevali osnovna teološka in verska vprašanja. Duhovnikom na Dunaju vzamejo pogrebi veliko dragocenega časa, saj jih je vsako leto okoli 30.000 na 43 pokopališčih.

spominu zaradi njene vestnosti, mirnosti in predanosti poklicu.

Naša skupnost v Gorici pa ji je hvaležna tudi zaradi njenega sodelovanja pri cerkvenem zboru na Travniku. Pod pok. prof. Komelom je pela dolga leta vsako nedeljo in tudi med tednom v maju in adventu na koru omenjene cerkve. To je delala do zadnjega slovesa od nas.

Njena kolegica učiteljica se od nje poslavlja z naslednjo pesmijo, ki naj bo tudi naše slovo od drage gdč. Gite.

*Nepričakovano odšla si, žal, Brigita,
morda bila čaša je bolesti že izpita,
mi pa tu še čakamo ta dan,
ko nam duša odleti, a kam?*

*Če trpljenja je polna časa
zdrami Bog to dušo našo,
da v nebo veselo pohiti
in plačilo tam dobi.*

*Danes odšla si ti, Bigita,
kratka naj ti bude pot,
spremlja naj te še... Gospod.*

*Srečno hodi zdaj naprej,
naj molitev naša
hrana tvoja bo odslej.*

*Doklér zagledala ne boš Obličja,
ki tam gor za nas bedi,
z njim naj duša tvoja zdaj se združi,
z njim naj duša tvoja se veseli.*

Kolegica s tolminskega učiteljskega, ki je s tabo poučevala v Standrežu

Za kmetovalce

Sporočila za naše kmetovalce

1. Prispevki za pokojnino in zdravstvo:

Prvič letos se ne plačuje kmečkih prispevkov z davčnimi kartelami, ampak morajo kmetje uporabljati poštne položnice, ki prihajajo te dni na dom in jih pošilja urad SCAU (Zavod za poenotene kmetijske prispevke).

Plačevanje se bo vršilo v štirih obrokih, ki bodo zapadli dne 10. v mesecih juliju, septembru, novembru in januarju. Letos izjemoma je treba plačati prva obroka do 10. septembra.

Zelo važno je, da se plača pred tem datumom, da ne bo treba plačati poleg vsote še obresti, ki so 37% na leto.

Letos so se prispevki povišali v primeru z lanskim letom za 80.000 lir. Kmetija, ki ima vpisanega samo enega aktivnega člana bo plačala približno: 274.000 lir za pokojninski sklad; 88.630 lir zdravniškega zavarovanja; 250 lir za porodniški prispevek; 30.000 lir za zavarovanje proti nezgodam na delu; 8.000 lir sindikalnih prispevkov, skupaj 400.880 lir.

Ta vsota je znižana na 50% za gorska področja.

Opozarjamo, da kmetje ne smejo zamuditi roka (10. septembra) in ne smejo spremeniti napisane vsote in ne uporabljati poštne položnice, ki ni uradno poslana.

2. Prijava zalog vina:

Kakor vsako leto zapade 6. septembra rok za prijavo zaloga vina. Pridelovalci prijavijo lahko zaloge v trošarinskem uradu občine, kjer bivajo ali pa v našem uradu.

3. Obveznost varnostnega ogrodka za traktorje:

Ta novo uredbo ministrstva za delo morajo imeti varnostno ogrodje tudi traktorji, ki so bili vpisani pred januarjem 1974. Umestitev varnostne kabine ali ogrodka je obvezna, da se zavaruje življenje tistega, ki ga uporablja v primeru, da se prevrne traktor.

4. Ovitke I.V.A. za vina:

Od 1. novembra 1981 so vsi tisti, ki ustekleničijo vino in ga prodajajo v posodah, ki ne presegajo 60 litrov, obvezani uporabljati poseben ovitek na zamaških katekolni vrste.

Ta ovitek je podoben tistim pravokotnim trakom, ki jih imajo že leta žgane pijače. Kdor uporablja te ovitke, mora imeti primeren register in izpolnjevati obvezne predpise.

5. Knjigovodstvo IVA:

Opozarjamo vse, da so kmetovalci, ki presežejo 10 milijonov lir obratovanja, dolžni uvesti knjigovodstvo IVA. Kdor preseže to vsoto, je avtomatično obvezan imeti registre in število »partita IVA«.

Za vsako nadaljnje pojasnilo se lahko obrnete na pokrajinski urad Zveze neposrednih obdelovalcev v Trstu, ul. Roma 20, tel. 61494.

DAROVI

Za Alojzjevišče: v počastitev spomina pokojnih iz družine Komjanc daruje Justa Komjanc, Sovodnje 25.000; družina Bratuž namesto cvetja na grob učiteljice Gite Podobnik 50.000 lir.

Za cerkev sv. Ivana v Gorici: Jožko in Tatjana Gerdol v spomin Cili Bitežnik 20.000 lir.

Za cerkev na Peči: družina Čevdek, Peč 4 namesto cvetja na grob Eme Briško 20.000 lir.

V spomin očeta Alojzija Debelis daruje hči za Skupnost Družina Opčine in za obnovitev Marijanišča na Opčinah po 50.000, za gradnjo novih cerkv v Novi Gorici in Ankaranu pa prav tako po 50.000 lir.

V spomin pok. matere in bratov daruje Marija Ban, Bane za Katol. glas, za Skupnost Družina Opčine in za cerkev na Banah po 5.000, skupaj 15.000 lir.

Za obnovitev cerkve na Opčinah: N. N. 10.000; razni 5.000 lir.

Za cerkev na Ferlugih: Giacomo Bellafontana 10.000 lir.

Za Zvezo cerkvenih pevskih zborov, Trst: udeleženci seminarja v Ljutomeru B. P. 5.000 in Kristina Lavrenčič 10.000 lir.

Za slovensko pastoralno središče v Trstu: Marko Udovič 30.000; s. Ludovika Stokelj 50.000; Ivanka Bole 100.000; N. N. 50.000; Milka Hvala 20.000; Srečka Artač v spomin pok. mame Marije Černe in gospe Cili Bitežnik 50.000 lir.

Za novo cerkev: B. Rossipal 15.000 lir.

Za lačne po svetu: v spomin pok. Lojzke Bratina in Gite Podobnik družina Maks Komac 15.000 lir.

Za misljone: Iva in Mirko Šeuka v počastitev pok. Dragota Curk 10.000; Zerjal Marija 10.000 lir.

Za misljon p. Kosa: N. N., Opčine 20.000; N. N., Opčine 10.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

XX. mednarodno zborovsko tekmovanje »C. A. Seghizzi«

V dneh od četrta 3. do nedelje 6. septembra bo v Gorici to že tradicionalno tekmovanje. Pričelo se bo v četrtek ob 20.30 s polifonijo, nadaljevalo v petek ob 20.30 in soboto ob 15.30 prav tako s polifonijo, zvečer istega dne ob 20.30 pa bo nastop nagrajenih zborov iz polifonije. Nastopi iz folklornega petja bodo v nedeljo 6. septembra ob 9. uri in 15.30, zvečer ob 20.30 pa koncert nagrajenih zborov iz folklorne.

Istočasno bo v Avditoriju, ul. Roma potekalo od 3. do 5. septembra XII. evropsko srečanje o zborovskem petju pod naslovom »Obnova in poskusi v zborovski glasbi v času po zadnji svetovni vojni«. V četrtek in petek bodo srečanja ob 9. uri in ob 15.30, v soboto ob 10. uri pa bo »Praznik prijateljstva«.

OBVESTILA

V cerkvi Sv. Subide na Plešivem bo v nedeljo 30. avgusta ob 10. uri sv. maša z aduščnico za pok. Gito Podobnik.

Popravni izpiti na slovenskih srednjih šolah se prične v torek 1. septembra.

Maša za Slovence v Ronkah in okolici bo v nedeljo 6. septembra ob 11.30 v župni cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah. Lepo vabljeni vsi slovenski verniki.

Celodnevna duhovna obnova za družbenice in starejše žene bo v Zavodu sv. Družine v Gorici v nedeljo 13. septembra. Začetek ob 9. uri, zaključek z mašo ob 18. uri. Vabljenje so tudi žene s počeželja.

Tajništvo enotne srednje šole »Ivan Trinko« v Gorici obvešča vse udeležence tečaja »150 ur«, ki so opravili nižji tečajni izpit v šolskem letu 1980-81, da lahko dvignejo diplomu.

Slovesna maša za bazoviške žrtve ob 51. obletnici njihove mučeniške smrti bo v nedeljo 6. septembra ob 10.30 v bazoviški cerkvi.

I. knjižna loterija Slovenske kulturne akcije

Slovenska kulturna akcija (SKA) je pripravila z namenom, da bo ozdravila svoje finančno stanje in mogla ponovno začeti z izdajanjem svojih publikacij knjižno loterijo, ki bo 26. decembra letos v Buenos Airesu v Slovenski hiši. Vsakdo, ki bo izžreban — dobitkov je 200 —, si bo mogel izbrati izmed knjig, ki jih je tekom let izdala SKA v vrednosti 50 USA dolarjev in so navedene na posebnem seznamu (ta je na vpogled tudi na upravi našega lista).

Vsaka srečka stane 5 USA dol. oz. 6.000 lir. Vsakdo, ki kupi srečko, naj na kupon napiše svoj naslov in knjige, ki si jih je izbral. More pa kupec srečk navesti samo »Sporočim« in javiti zaželeno knjigo v primeru, da je njegova srečka zadela. Kupljene srečke je treba poslati do meseca decembra 1981 na sedež SKA v Buenos Airesu. Za srečke, ki bodo kupljene na upravi našega lista, bomo to poskrbeli mi.

Sporod od 30. avgusta do 5. sept. 1981

Nedelja: 9.00 Sv. maša, 9.45 Poslušali boste (ponovitev); narodnozabavna glasba. 11.00 Mladinski oder: »Mali dudar«. Drugi del. 11.30 Nabožna glasba. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji. 14.10 Glasbeni sporedi in prenosi; izbori iz tedenskih oddaj in iz arhiva.

Ponedeljek: 8.10 Danes bomo govorili o...; »Up naj vam bo zvest prijatelj, maestro!« 10.10 Koncert. 11.30 Zdravilna zelišča; kulturne aktualnosti doma in v svetu; intervju. 13.20 Letošnja revija »Primorska poje«. 14.30 Otroški kotichek. 14.50 Danes smo izbrali. 15.30 Edvard Möricke: »Mozart na potovanju v Prago«. Prvi del. 16.00 Z besedo in glasbo po otoku Rodosu. 17.10 Operna glasba. 18.00 Odnos današnjega sveta do naravnega okolja.

Torek: 8.10 Radijski mozaik. 10.10 Koncert. 11.30 Kulturne aktualnosti doma in v svetu; četrtkovna srečanja (ponovitev). 14.30 Otroški kotichek. 14.50 Danes smo izbrali. 15.30 Portreti. 17.45 Carlo Goldoni: »Dobrohotni godrnjač«. Komedija.

Sreda: 8.10 Radijski mozaik. 10.10 Koncert. 11.30 Pomisleki; slovenska poezija skozi stoletja; razgovor z zdravnikom. 13.20 Zborovska glasba. 14.30 Otroški kotichek. 14.50 Danes smo izbrali. 15.30 Edvard Möricke: »Mozart na potovanju v Prago«. Drugi del. 16.00 Orkester RTV Ljubljana. 17.10 Letošnja revija »Primorska poje«; Roža mogota. 18.25 Priljubljeni motivi.

Četrtek: 8.10 Radijski mozaik. 10.10 Letošnje mednarodno zborovsko tekmovanje »C. A. Seghizzi« v Gorici. 11.30 Zanimivosti doma in po svetu; na počitnice; moj konjček. 14.30 Otroški kotichek. 14.50 Danes smo izbrali. 15.30 Portreti naših igralcev. 16.00 Glasba v razvedrilo.

Petek: 8.10 Radijski mozaik. 10.10 Letošnje mednarodno zborovsko tekmovanje »C. A. Seghizzi« v Gorici. 11.30 Naši nepoznani bratje; sprehod po naravnih parkih in botaničnih vrtovih; razgovor z enologom. 13.20 Letošnja revija »Primorska poje«. 14.10 Folklorni odmevi. 14.30 Otroški kotichek. 14.50 Danes smo izbrali. 15.30 Edvard Möricke: »Mozart na potovanju v Prago«. Tretji del. 17.10 Umetna glasba raznih narodov; sodobne slovenske novele. 18.20 Priljubljeni motivi.

Sobota: 8.10 Radijski mozaik. 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 Letošnje mednarodno zborovsko tekmovanje »C. A. Seghizzi« v Gorici. 10.30 Poldnevniški razgledi. 14.10 Sobotno srečanje. 14.30 Otroški kotichek. 16.00 Portreti. 16.15 Zimzelene melodije. 17.10 Poslušali boste; letošnja revija »Primorska poje«. 18.00 »Nočna lekarna«. Radijska igra. 18.45 Vera in naš čas.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 300 lir, osmrtnice 250 lir, k temu dodati 15% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Gite Podobnik

se zahvalujemo vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti in vsem, ki so počastili njen spomin.

Gorica, 25. avgusta 1981

Družina Rijavec - Drole

KMEČKA BANKA

Ustanovljena leta 1909

GORICA **Korzo Verdi, 51**
Telefon: 84206 - 84207 - 85383
Telefon menjalnice; 83909
Telex 460412 AGRBAN

VSE BANČNE USLUGE MENJALNICA

RAZPOLAGAMO Z VARNOSTNIMI
SKRINJICAMI